

Intelektualizam i đavolje roblje

Šta povezuje neka slavna filozofska imena XIX vijeka? Kako je nastala moderna filozofija i njoj srodne nauke: da li kao produkt razumijevanja ili elementarnog nerazumijevanja funkcionisanja ljudskog uma i uopšte problematike ljudske prirode? Zašto i danas ljudi koje važe za intelektualce i imaju visoka akademska zvanja „padaju“ na najprostijoj logici? Da li se sva ta silna filozofija i pseudo nauka zapravo svode na iracionalne pokušaje opravdavanja pale ljudske prirode i traženja smisla izvan Boga?

Utemeljivači ateizma i nihilizma

U osnovi, ateizam predstavlja poricanje Boga i borbu protiv Boga. Ateizam vuče korjene iz antičke prošlosti i neki njegovi oblici mogu se pratiti u indijskoj filozofiji (jainizam, budizam i određene hinduističke sekte), zatim u klasičnoj grčkoj i rimskoj filozofiji (sofizam, epikurejizam), da bi se u skorijoj istoriji razvio u periodu renesanse i prosvetiteljstva, uglavnom kao proizvod kriticizma tadašnjeg religijskog establišmenta. Među poznatijim ateistima iz tzv. doba prosvetiteljstva ističu se Žan Žak Ruso, Volter, Dejvid Hjum, Adam Smit...

XIX vijek obilježili su pokreti kao što su racionalizam i slobodna misao, a ateistička filozofija je počela atakovati na vodeće obrazovne institucije na Zapadu, politiku, nauku i društvenu paradigmu.

Karl Marks (1818–1883) napisao je 1844. godine „Doprinos kritici Hegelove filozofije prava“, gdje je religiju okarakterisao kao „opijum za narod“. U prikazivanju filozofije Karla Marksa poći ćemo od karakteristike koja će pratiti uglavnom sve savremene filozofije, a to je otvoreno odustajanje od tumačenja stvarnosti koje uključuje nadzemaljske i metafizičke entitete (kao što su Bog, Duh, ili ideje). Marksova kritika kapitalizma, iako se može činiti razložnom u pogledu prava radnika i uslova rada, bila je utemeljena na problematičnoj teoriji o stvaranju bogatstva, dok su revolucija i diktatura bile sporne same po sebi ili po svojim posledicama. U državama koje su bile ustrojene prema osnovnim Marksovim idejama odigrao se brz razvoj ka totalitarizmu u kome je Marksovo učenje (ili neko od tumačenja njegovog djela)

proglašeno za dogmu o kojoj se ne smije, ili je vrlo rizično raspravljati.

Međutim, ono što je javnosti manje poznato je činjenica da su oduvijek postojale čudne veze između politike i ezoterizma, a to znaju historičari i politikolozi. Čak se u izvorima komunizma nalazi jedno tajno društvo. Sam Marks u tekstu „Gospodin Fogt“ iz 1860. pisao je da je Savez komunista osnovan u Parizu, ali tada pod nekim drugim imenom. A istina je da je tamo od 1834. postojao Savez proskribovanih, koji su osnovali neki njemački intelektualci dok su bili u izgnanstvu, navodno demokratskih i republikanskih ideja. Oni su imali i statut koji je očigledno bio pod masonskim uticajem. Tako je 11. član glasio: „Između svih članova saveza vlada jednakost i bratstvo. Pomoć u slučaju opasnosti i potrebe, podrška u svakoj životnoj situaciji, briga za članove i braću Saveza dužnosti su svakog Proskribovanog, a one su identične sa dužnostima prema domovini i čovječanstvu.“ Od 1836. Savez se dijeli i jedna grupa stvara Savez pravednih, koji godine 1847. postaje Savez komunista, objavljujući naredne godine *Komunistički manifest* koji su pripremili Engels i Marks. Karl Marks je u mladosti pripadao i nekim sektama, među kojima i „Doktor klubu“ u Berlinu koja je dovodila u pitanje sve ono u šta je vjerovalo građansko društvo. Komunistički Savez pravednih prethodio je onom Marksovom, a inspirator tog komunizma bio je njemački krojač Vilhelm Vajtling koji je u Parizu 1838. godine objavio publikaciju „Čovječanstvo onakvo kakvo jeste, a kakvo treba da bude.“ Evo kako je pisao Vajtling: „Čovjek je sakupljao ono što mu je trebalo, tamo gdje je bilo dostupno. Ako je neko pripremio i jeo neko dobro jelo, susjed je došao i u tome je učestvovao, a da i nije bio pozvan. Moje i tvoje, te riječi bile su im nepoznate. Jedan drugi Mesija će doći da ostvari učenje prvog (to jest Isusa Hrista) i on će uništiti trulu zgradu starog društvenog poretka, odvešće izvore suza prema moru zaborava i promijenice zemlju u raj.“ Možemo zaključiti da se ondašnji Savez pravednih ovakvim shvatanjima mogao svrstati među moderne gnostičke sekte.

Fridrih Niče, takođe filozof iz XIX vijeka, ostao je poznat po aforizmu „Bog je mrtav“, iako je bio svjestan da savremena ateistička misao vodi u nihilizam i gubljenje svih vrijednosti. U istom vijeku, uporedo sa ateizmom razvio se i feminizam koji je okrivljavao religiju kao glavni izvor za ugnjetavanje žena i nejednakost polova.

Dvije decenije po objavljivanju knjige „O poreklu vrsta“ tvorac

teorije evolucije, Čarls Darvin (1809-1882), napisao je da ne vjeruje u Bibliju niti u Isusa kao Božjeg sina.

U novembru 1880. britanski naučnik je dobio pismo mladog prav- nika F.A. Mekdermota koji mu poručuje da uprkos velikom zadovolj- stvu s kojim čita njegove knjige, nije izgubio vjeru u Novi zavjet.

„Razlog zbog kog vam pišem jeste da vas zamolim da mi odgo- vorite sa da ili ne na pitanje da li vjerujete u Bibliju“, pisao je Mekder- mot.

Darvin je odgovorio porukom od svega nekoliko riječi 24. novem- bra 1880. godine, tačno 21 godinu nakon objavljivanja svoje poznate knjige „O poreklu vrsta“: „Žao mi je da vas obavijestim da ne vjerujem u Bibliju kao božansko otkrovenje, niti u Isusa Hrista kao Božjeg sina“, glasio je Darvinov odgovor.

Darvin je dugo izbjegavao da odgovori na ovo pitanje koje su mu mnogi postavljali nakon što je 1859. objavio svoj rad u kom je iznio teoriju o prirodnoj selekciji, po kojoj su vrste evoluirale putem genske varijacije.

Darvinove postavke o postepenom nastanku života zasnivale su se na nekoliko teza:

1) Evolucijske promjene su bile postepene i zahtijevale su hiljade miliona godina.

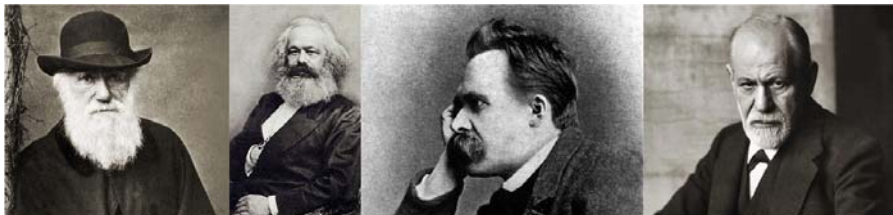
2) Prirodna selekcija (opstanak vrste koja zna da se prilagodi).

3) Milioni današnjih vrsta nastali su od jednog oblika života kroz proces grananja nazvan specijalizacija.

Koliko je sve ovo u domenu nagađanja bez ikakvog naučnog pokrića, suvišno je trošiti riječi. Darvinove ideje zaista su za „posma- tranje“. Prema Čarlsu Darvinu, jedan od razloga što ljudi nijesu tako dlakavi kao majmuni je u tome što je muškarac pokazivao veću naklonost prema glatkoj koži žene!?

Sve što je „evoluiralo“ posle Darvina je grčevita odbrana dogme o evoluciji po cijenu silovanja zdravog razuma i namjernog izvrtanja činjenica do kojih savremena nauka lako može doći. Globalisti i ateisti koji danas u svijetu zauzimaju najuticajnije pozicije, iz ličnih i globali- stičkih razloga, afirmišu teoriju evolucije i finansiraju promotere ove teorije. Većina naučnika prihvata evoluciju ne kao teoriju, već kao ustanovljenu činjenicu. Kenet Hsu u časopisu „Sedimentarna petrolo- gija“ kaže: „...Darvinizam sadrži opake laži; on nije prirodan zakon

formulisan na osnovu činjeničnih dokaza, već jedna dogma koja odražava preovlađujuću društvenu filozofiju XIX vijeka.“ Čuveni švedski biolog Soren Levtrup je napisao: „Vjerujem da će jednog dana darvinovski mit biti tretiran kao najveća obmana u istoriji nauke.“

Čarls Darvin

Karl Marks

Fridrih Niče

Sigmund Frojd

Slavni Fridrih Niče?

Poznati rumunski filozof i profesor Emil Sioran (1911-1995) jednom je kazao: „Jednom studentu koji je želio da zna dokle sam dogurao u svojim odnosima sa autorom *Zaratustre*, odgovorih da sam već odavno prestao da ga praktikujem. Zašto?, upita me on. – Jer ga smatram odveć naivnim... Zamjeram mu zbog njegovih zanosa koji vode čak do strastvenosti. On je razorio svoje idole samo zato da bi ih zamijenio drugima. Lažni ikonoklasta, sa osobinama pubertetlije, izvjesnog djevičanstva, nevinosti, svojstvene njegovom životnom putu u-samljenika. Ljude je posmatrao samo izdaleka. Da ih je vidio izbliza, nikad ne bi mogao ni da zamisli ni da uzdiže natčovjeka, tu čaknutu i benastu viziju, ako ne i grotesknu, tu himeru ili kapric, koji se mogao roditi samo u duhu nekog ko nije smogao vremena da odraste...“

Fridrih Niče (1844-1900) bio je njemački filozof, pjesnik i klasični filolog koji je postao jedan od najprovokativnijih i najuticajnih filozofa, kritikovao je zapadnu civilizaciju, kulturu i hrišćanstvo. Na Ničea su takođe imali uticaja filozof Artur Šopenhauer, teorija evolucije, i njegovo prijateljstvo sa kompozitorom Rihardom Vagnerom.

Niče je većinu svog života proveo u kritikovanju drugih. Sve je krenulo sa kritikovanjem Boga i hrišćanstva, što se kasnije generalizovalo i na cjelokupno moderno evropsko društvo i kulturu. Da bismo uopšte mogli da razumijemo njegovu ogromnu potrebu za kritikovanjem, potrebno je da poznamo jedan životni događaj iz njegovog najranijeg djetinjstva, koji je u potpunosti obojio njegov pogled na

svijet. S obzirom da je izgubio oca u svojoj 4. godini, koji je pri tom bio protestantski pastor, još tada se u njegovu podsvijest urezala negativna slika o Bogu, koja ga je pratila cijelog njegovog života. Kako je Bog mogao da pusti tako strašnu bolest na njegovog oca, koji mu je cijelog svog života služio u ljubavi i poslušnosti, a pri tom mu je i oduzeo život nakon godinu dana teškog mučenja? Ovaj događaj je zasigurno uslovio kasnije nastajanje njegove čuvene životne filozofije koja se zasnivala na dvije glavne ideje: 1) Bog je mrtav zbog čega treba odbaciti hrišćanstvo i 2) načovjek treba da zauzme Božje mjesto, jer predstavlja najviši oblik želje za moći. Na taj način želio je da uzdigne sebe, jer nije želio da prođe kao njegov bolešljivi otac koji se cijelog svog života podređivao Bogu. Zbog toga je i, po Ničeovim riječima, bio „biće predodređeno da brzo prođe kroz život, prije dobra uspomena na život, nego sam život.“

Međutim, Niče nije odmalena mislio da je njegov otac slabić na koga se ne vredi ugledati. Baš naprotiv, do kraja svog gimnazijskog obrazovanja bio je ubijeđeni vjernik, zbog čega je i odlučio da upiše teološke studije u Bonu da bi se bavio istim zanimanjem kao i njegov otac. Tada se po prvi put susreo sa tadašnjom novom metodom proučavanja biblijskog teksta, pod nazivom „Biblijska kritika“, kojoj je cilj bio datiranje djela, autentifikacija autorstva, istraživanje okolnosti porijekla i književnih osobenosti. Ukratko rečeno, ona se bavila samom kritikom Biblije i bila mu je okidač za ono što je ubrzo uslijedilo – odbacivanje Boga i hrišćanstva. Tada je odlučio da napusti teološke studije i da se prebaci na antičku filologiju. Nakon završenog školovanja i odslužene vojske, s navršenih 25 godina, izabran je za redovnog profesora antičke filologije na univerzitetu u Bazelu, gdje je odlučio da napiše i svoje prvo filozofsko djelo „Rođenje tragedije“. Svoje prvo djelo napisao je oduševljeno i samopouzđano, s velikom nadom u uspjeh, što nam najbolje potvrđuje pismo koje je napisao svojoj rođenoj sestri: „*Moje djelo će se uskoro pojaviti; njime počinjem novu godinu i sada će znati šta hoću, kuda težim svom svojom snagom. Moj rad počinje. Pokušaj nekoliko puta da se uneseš u knjigu: ako u tome uspiješ, vidjećeš da joj nema ravne.*“ Svom prijatelju Gersdorfu je pisao isto tako ushićeno: „*Računam na tih i polagan hod kroz vjekove. Tu su izgovorene izvjesne vječne stvari prvi put.*“

Ovakve megalomanske ideje pratile su ga kroz cio njegov život,

jer je stalno veličao svoja djela, uz neprestano kritikovanje svojih neistomišljenika. Njegovo prvo djelo iznosilo je smjele misli, koje su njegovu čitalačku publiku podijelile na dva nepomirljiva tabora. Prvi žestok napad dobio je od strane drugog filologa, koji je za njega izjavio da nije nikakav filolog i da su iznijete filološke činjenice pretrpane kritikom kulture, dok su Ničeov „tragičan čovjek“ i „tragičan narod“ nedokazane fikcije.

Na pisanje pomenutog djela dosta je uticalo njegovo poznanstvo sa Rihardom Vagnerom, koji ga je oduševljavao svojim ateističkim i revolucionarnim pogledima na svijet, dok je na obojicu dosta uticala poznata filozofija Artura Šopenhauera. Zanimljivo je primijetiti da je poznati kompozitor Vagner imao onoliko godina koliko bi imao Ničeov otac da je ostao u životu, zbog čega su njih dvojica formirali odnos otac-sin. Na taj način Vagner mu je nadomjestio očinsku figuru, koja mu je u prelaznom periodu njegovog života bila prijeko potrebna. Ubrzo nakon toga, uslijedilo je pisanje novih djela pod nazivom „Nesavremena razmatranja“, koja su predstavljala odbranu i veličanje Vagnerove muzike i estetike, Šopenhauerove filozofije i njegovog vlastitog gledanja na svijet. Isto tako smelo je kritikovao njemačko obrazovano društvo, njihov nacionalizam i odsustvo osjećanja ljepote i kulturnog duha, kao i ukorijenjeni način istorijskih istraživanja i predavanja istorije, smatrajući istoriju za najveće zlo savremene kulture. Čak se nije suzdržavao da kritikuje i zasebne ličnosti, koje su uzdizale hrišćanstvo i Boga, kao što je to radio poznati protestantski filozof i teolog, Dejvid Štraus. Ovakvo precjenjivanje sebe i svojih pristalica, uz neprestano potcjenjivanje sopstvenih neistomišljenika, pratilo je Ničea kroz cio njegov život. Zbog toga je uvijek imao uzak krug prijatelja, koji su i sami morali da ispoljavaju njegov kritizerski duh da bi bili prihvaćeni u njegovom društvu.

Nakon Vagnerovog putovanja u Nemačku, Niče se osjetio vrlo usamljenim zbog čega je ubrzo sklopio prijateljstvo sa dva nova prijatelja. Jedan je bio Paul Re, koji je bio naklonjen beskompromisnom ekstremizmu, jer je smatrao da ljudska priroda ne zna za moral i da su pojave duhovnog života subjektivne i relativne, dok je drugi bio fanatičan ateista i odan do obožavanja svom učitelju Ničeu, kome je i služio kao desna ruka kada je Ničea napustio dobar vid. Pod uticajem novih prijatelja i sve većeg broja knjiga, Niče je odlučio da napusti i

filologiju i da se prepusti svojoj novoj ljubavi, filozofiji. U periodu te krupne promjene, pojavljuju se depresivne epizode i sve češći zdravstveni problemi, koji su ga pratili još od rane mladosti. Pored davnašnje slabosti očiju i kratkovidosti, sada su nastupile i jake glavobolje, praćene upornim povraćanjima. Tome su doprinijeli kako nezdravi uslovi samotnog života, tako i sve jače zamaranje slabih živaca. Taj patološki uticaj je izazvao pogoršavanje njegovog emotivnog života, pa i promjene u njegovim djelima, zbog čega je u početku pisao naučne rasprave, potom filozofska razmatranja, zatim poeme i stihove, a sada su to bili sve bješnji pamfleti, koji su imali za cilj da ismeju tadašnje moderno evropsko društvo. Da situacija bude još gora, stalo se plašio da ne završi kao njegov otac, koji je godinu dana umirao u teškim mukama. Da bi popravio sopstveno raspoloženje, a ujedno i zdravstveno stanje, uzeo je godinu dana odsustva iz Bazela u Napulj. Tada je završio i svoje novo djelo pod nazivom „Ljudsko, suviše ljudsko“, kojim je tadašnjem modernom društvu želio da poruči sledeće: „Tamo gdje vi vidite idealne stvari, ja vidim ljudske stvari, na žalost, suviše ljudske“. Svojim djelom uspio je da iskritikuje i svog dojučerašnjeg prijatelja Vagnera, koga više nije smatrao za prijatelja, jer je napustio ateizam i preobratio se u hrišćanstvo. Time je potvrdio svoju karakterističnu polarizaciju ljudi na „one koji su za njega i protiv Boga“ i na „one koji su protiv njega, jer su za Boga“.

Zbog sve goreg vlastitog psihofizičkog stanja, odlučio je da započne svoja nomadska putovanja evropskim kontinentom, putujući iz jednog mjesta u drugo i birajući pogodnu klimu. Tada je nastalo njegovo novo djelo „Zora“, kojom je započeo vlastitu kampanju protiv morala, a ubrzo je nastalo i sledeće djelo „Vesela nauka“, u kome je iznio svoju čuvenu misao o vječnom vraćanju. Niče je vjerovao da stalno moramo proživljavati sopstvene uspjehe i neuspjehe, jer je to najbolji način za učenje i sticanje iskustva. To je draž života, jer je jedno uslovljeno drugim i obrnuto. Kao što pijanista za klavirom uči kompoziciju neprekidnim ponavljanjem deonica u kojima griješi i gdje pokazuje nesigurnost, postepeno ih dovodeći do savršenstva, tako i mi moramo da naučimo da sjedinimo naše greške, promašaje i tuge, jer sve one zajedno čine ljepotu jedne cjeline, jednog života. Da gradimo naše živote u kojima smo mi sami najveći heroji i vrhovni autoritet, jer se on ne nalazi nigdje drugdje do u nama. Na taj način patnja

i grijeh nisu nešto zbog čega moramo biti iskupljeni ili nešto što nam mora biti oprosteno, kao što to hrišćanstvo uči, već naprotiv – sve je to neminovno i u tome nema ničeg lošeg. Cjelinu moramo prigrliti, jer uspješan život zahtijeva rizik, žrtve, gubitke i patnju. Sve to potom otključava osjećaj zadovoljstva i postignuća kada znamo kojim smo putem koračali i koje smo prepreke premostili. Patnja je sastavni dio rasta čovjeka, te nema potrebe rast opraštati. Naprotiv, on se slavi. Otud čuvena Ničeova максима da „sve što nas ne ubije, ojača nas“.

Moramo priznati da Ničeova iznijeta filozofija privlačno zvuči u teoriji, ali hajde da vidimo kako se to odražavalo na njegov praktični život. U vrijeme pisanja „Vesele nauke“ upravo je doživljavao svoj jedini, nesrećno završeni ljubavni roman. On je u svojoj 37. godini života upoznao 20-godišnju Lu Salome, koja ga je osvojila svojom načitanošću i inteligentnošću. Njih je upoznao njihov zajednički prijatelj Pol Re, koji je i sam gajio slične simpatije prema Lu. Ne shvatajući da je i Re podjednako zaljubljen u nju, Niče ga je zamolio da je u njegovo ime zaprosi, ali je Lu odbila njegovu bračnu ponudu i nastavila je da uživa u njihovom društvu, zbog čega su ubrzo sve troje počeli da žive u istoj kući. Bio je to ljubavni, platonski trougao, koji je bio rezultat njihovih liberalnih moralnih shvatanja. Zajedno su čitali, diskutovali, družili se, dok Niče nije odlučio da je ponovo zaprosi, ali ovoga puta je to uradio lično. Ona ga je ponovo odbila govoreći mu da je ostvarila svoj san da ima nezvaničnu emotivnu vezu ispunjenu večernjim druženjima sa mladim intelektualcima. Čak je i za njega samog cjelokupna situacija sa Lu i Polom bila previše egzibicionistička, zbog čega je i nastala njihova čuvena fotografija gdje Lu kleči na kolima držeći bič, a Niče i Re stoje ispred u jarmu zaprege vezani konopcem, čiji drugi kraj ona drži u ruci. Nakon njenog ponovnog odbijanja, Niče je napustio njihovu zajedničku kuću uz kratko, oproštajno pismo upućeno Lu:

„Da li ja mnogo patim, beznačajno je prema pitanju da li ćeš ili nećeš, draga Lu, ti sebe ponovo pronaći.

Nikad nisam imao posla sa tako jadnom osobom kakva si ti: neznalica, ali oštromna, koja obilato koristi ono što joj je poznato, bez ukusa, ali naivna u toj mani, iskrena i pravedna u malim stvarima, bez upornosti obično.

Šire gledano, u cjelokupnom stavu prema životu – nepoštena,

potpuno bezosjećajna u davanju ili uzimanju: bez duha i bez sposobnosti da voli, u afektu uvijek bolesna i blizu ludila, bez zahvalnosti, bez stida prema dobročiniteljima, a naročito nepouzdana; lošeg ponašanja, sirova u pitanjima časti, mozak s nagovještajima duše, karakter mačke – zvijer maskirana u kućnog ljubimca; plemenitost kao trag druženja s plemenitima; jaka volja, ali nevelik cilj, bez budnosti i čistote, grubo prognana senzualnost, djetinjasti egoizam kao rezultat seksualne atrofije i nedozrelosti, bez ljubavi za ljude, ali s ljubavlju za boga; u želji za ekspanzijom vješta, puna samoograničenja u odnosu na seksualnost muškarca.

Tvoj Fridrih Niče“

Prvih dana nakon odlaska, Niče je bio toliko duhovno pao da je u tri navrata pokušao da se ubije zbog neuzvraćene ljubavi. U to doba je ispjevao najveći broj svojih najboljih pjesama. Na ovaj način je uspio da sam demantuje sopstvenu teoriju, koja nije mogla da se održi i u njegovoj životnoj praksi. Iako je neprestano napadao tradicionalna moralna shvatanja, ipak je u svom srcu žudio za normalnim bračnim odnosom sa ženom koju voli. Nije mogao da izdrži „savremeni“ platonski trougao, koji je mogao da ga košta njegovog sopstvenog života, ali to ga nije zaustavilo da isprobava vlastitu teoriju na samom sebi i da isprobava granice vlastite izdržljivosti na sopstvenoj koži.

Ostavljamo vam na procjeni koliko je ustvari ovaj odnos žene sa dva muškarca istovremeno bio patološki sa medicinske tačke gledišta (u najmanju ruku sadističko mazohistički) i iz teološke perspektive satanistički. Lu Salome je zbog brige za Ničea molila dr Brojera, koji se smatra jednim od psihoanalitičara, da liječi Ničea od njegovih suicidalnih nagona. Brojer je prihvatio da ga liječi i uz to tražio pomoć od tadašnjeg svog studenta Sigmunda Frojda, tzv. oca psihoanalize, koji je doprijevši do dubljih misli Ničevih počeo svoju karijeru, ali nikada nisu uspjeli zaista da ga izliječe. Uzgred, Sigmund Šlomo Frojd (1856-1939) je bio član jevrejske masonske lože „Bnaj Brit“, zahvaljujući kojoj je njegova teorija psihoanalize počela da se širi i populariše u čitavom svijetu.

Tokom većeg dijela njegovog života uvijek ga je pratila misao o vječnom vraćanju. Pošto je po njemu vrijeme beskrajno, a sile nepromjenljive, one se stalno međusobno kombinuju dajući pri tom u sadašnjosti, kao i u budućnosti iste kombinacije, koje su već u prošlosti

bile ostvarene. Iz svega toga slijedi neizbježan pesimistički zaključak da svijet ne znači ništa, jer je on slijepo ponavljanje u jednom istom krugu žalosti, bola i odvratnosti, koje ćemo doživljavati u istom obliku i bezbroj puta bez ikakve nade da išta izmijenimo našim razumom. Ako čovjekova svijest i razum ne igra nikakvu ulogu u životu, jer se sve beskonačno vraća i ponavlja, zar nije najlogičnije da se takvom čovjeku oduzme ista ta svijest i razum, jer mu ničemu ne služe? Upravo to se desilo i samom Niče. Pred sam kraj svog života potpuno je izgubio razum. Čak je godinu dana svog života proveo u duševnoj bolnici, nakon čega ga je majka uzela na čuvanje, a nakon njene smrti preuzela ga je njegova rođena sestra. Međutim, razum mu se nikada više nije vratio i bez njega je skončao svoj život u 56. godini života.

Prije svog potpunog ludila, Niče je napisao svoje najčuvenije djelo „Tako je govorio Zaratustra“. Za njega je govorio da je lijepo kao dijamant i da je najdublja knjiga koju je čovječanstvo ikad dobilo. Takođe, ono je bilo njegov pronalazak, jer su, po njegovim riječima, „u njemu spojeni Luterov jezik i poetski oblik Biblije kao temelj nove njemačke poezije.“ To djelo se svodi na dva sastavna dijela: 1) misao o vječnom vraćanju i na 2) misao o natčovjeku. Te misli se zasnivaju na vječnoj pesimističkoj suštini svijeta i na herojskom optimizmu, kao i izlazu iz pesimizma preko natčovjeka. Pomenuti pesimizam se preobražava u isto tako pomenuti optimizam pomoću dva Zaratustrina spasonosna ključa. Oni se ponavljaju kao lozinka i glase: „Bog je umro!“ i „Ja vas učim natčovještvu!“ Njegov umjetnički izražajni govor više nije bio aforizmatski, nego je postao propovjednički, proročki, simbolički i dogmatički. Svaku svoju propovijed završavao je jednim istim refrenom: „Tako je govorio Zaratustra!“ Ovakve njegove ideje o natčovjeku, o podjeli ljudi na moćne i slabe, bile su iskorišćene od strane nacista, iako je Niče iz sveg srca prezirao Njemačku i njene stanovnike. Zanimljivo je primijetiti kako se sudbina poigrala sa umrlim Ničeom. Nakon njegove smrti, rođena sestra mu je objavila bilješke, koje nikada nije planirao da objavi, pod nazivom „Volja za moći“. Da stvar bude još gora, ona je lično mijenjala sadržaj njegovih tekstova i korigovala ih kako bi što više bili po volji tadašnjoj njemačkoj političkoj vlasti. Pošto je otvoreno podržavala njihovu nacističku ideologiju, strpljivo je gradila kontakte s liderima nacističke partije

Njemačke, da bi 1934. u svom domu ugostila čak i njenog lidera, nikog drugog do Adolfa Hitlera. Već u drugoj polovini XX vijeka, u predratnom njemačkom društvu, Ničeova misao postaje dominantna, što se ponajviše ogledalo u realizaciji vjerovatno najozloglašnijeg nacističkog propagandnog filma koji je sam Hitler poručio. Tako u sloganima i masovnim ritualima nacističke mašinerije počinje da odzvanja Ničeova misao: „Trijumf volje“. Film počinje kadrovima slijetanja Hitlera na tlo, što je oponašanje simbolike Ničeovog lika Zaratustre. To je bio simbol silaska natčovjeka s visina među ljude da bi im ponudio novi sistem moralnih načela. Cjelokupna novonastala situacija u svijetu jasno je pokazala svima gdje na kraju vodi Ničeova životna filozofija. Njega samog je dovela do gubljenja razuma, dok je cio svijet mogao da bude uništen od strane najomraženije ličnosti u čitavoj istoriji čovječanstva, Adolfa Hitlera, koji je na kraju i sam izvršio samoubistvo.

Nakon pisanja svoje čuvene knjige „Tako je govorio Zaratustra“, a prije potpunog gubitka razuma, Niče je uspeo da napiše još neka svoja djela. Knjigom „S one strane dobra i zla“ započinje svoju intenzivnu kampanju protiv hrišćanstva, kojom je naglašavao da se osnova hrišćanstva zasniva na mržnji i poništavanju osnove ljudske prirode, odnosno na autodestrukciji ličnosti.

Jedna od osnovnih Ničeovih tvrdnji je bila ta da su vrijednosti koje su prvenstveno predstavljene u hrišćanstvu izgubile svoju moć u životima pojedinaca. On izražava ovo u maksimi „Bog je mrtav“. Bio je ubijeđen da su vrijednosti predstavljale „robovski moral“ koji su stvorili slabi i ozlojađeni pojedinci. Tvrdio je da bi nove vrijednosti mogle biti stvorene da bi zamijenile stare vrijednosti i njegova diskusija je dovela do mogućnosti koncepta natčovjeka ili superčovjeka.

Hrišćane je nazivao krdom ili ruljom koja se povinuje tradiciji a njegov idealan natčovjek je bezbjedan, nezavisan i veoma individualističan. Njegov natčovjek je stvaralac „najvišeg morala“ koji odslikava snagu i nezavisnost pojedinca, oslobođen od svih vrijednosti osim onih koje smatra opravdanim.

S obzirom da svaki čovjek posjeduje urođene instinkte i nagone u koje, takođe, spadaju seksualni, agresivni i dominantni nagoni, Niče je bilo potpuno neprihvatljivo što ih hrišćanstvo neprestano osuđuje navodeći čovjeka da ih potiskuje u sebi. Vjerovao je da na taj

način dolazi do konfrontacije čovjeka sa samim Bogom, što na kraju ima fatalne posledice po ljudsku psihu. Takođe je vjerovao da hrišćanstvo uči čovjeka samokažnjavanju i autodestrukciji, mržnji prema samima sebi i prema suštini koja nas čini živim bićima, što je predstavljalo centar njegove oštre kritike hrišćanstva. Zbog toga je bio apsolutno uvjeren da je posthrišćanskoj budućnosti neophodna revizija moralnih načela i da novi moral treba svog zakonodavca. U toj ulozi vidio je sebe kao lučonošu Novog doba pred kojim je veliki rad da predstavi novi sistem moralnih načela i popuni zjapeću prazninu, koja prijete da proguta čitavo čovječanstvo.

Jedno od najuticajnijih Ničeovih djela je „Antihrist“ u kojem navodi sledeće: „Osudjujući hrišćanstvo ne bih želio da budem nepravedan prema jednoj srodnoj religiji koja po broju sledbenika čak premaša prvu: prema budizmu. Kao nihilističke religije obe spadaju zajedno — one su religije decadence... No, budizam je stotinu puta realističniji od hrišćanstva — on je u krvi naslijedio objektivno i hladno postavljanje problema, on dolazi nakon niza stoljeća istrajnog filozofskog traganja. Kada on nastaje pojam ‘bog’ je već ukinut. Budizam je jedina doslovno pozitivistička religija koju nam istorija dozvoljava da upoznamo, pa čak i njenu teoriju saznanja (jedan strogi fenomenalizam). On više ne veli ‘borba protiv grijeha’, nego, dajući sasvim za pravo stvarnosti, ‘borba protiv trpljenja’. Iza sebe je već ostavio — čime se duboko razlikuje od hrišćanstva — samoobmanu u pojmovima o moralu — on je, rečeno mojim jezikom, s one strane dobra i zla.“

Dakle, Niče je podržavao budizam za koji sam kaže da je filozofski pravac, što ukazuje da mu je svakako bila potrebna vjera u „nešto“ iako je sav svoj život posvetio širenju mržnje protiv hrišćanstva. Vođen osjećajima, onim najnižim i najslabijim koje je upravo osuđivao kod hrišćana (čiji život nije shvatao ni približno), napisao je „Zakon protiv hrišćanstva“.

ZAKON PROTIV HRIŠĆANSTVA

donesen na dan Spasa, prvog dana Prve godine
(30. septembra 1888. prema lažnom kalendaru)

Rat do smrti protiv poroka

Porok je hrišćanstvo

Prvi član. — Porok je sve suprotno prirodi. Najporočnija ljudska vrsta je sveštenik: on podučava u protiv-prirodu. Ne postoje razlozi

protiv sveštenika, postoji popravni dom.

Drugi član. – Svako sudjelovanje u božjoj službi jeste atentat protiv javnog morala. Biti suroviji prema protestantu nego prema katoliku, suroviji prema liberalnom protestantu nego prema puritanцу. Što smo bliže nauci, veći je zločin biti hrišćanin. Zločinac nad zločincima je stoga filozof.

Treći član. – Prokleta mjesto na kojem je hrišćanstvo izleglo svoja zmajska jaja, treba odmah zbrisati sa lica zemlje i kao sramno mjesto da bude opomena i strah svem potomstvu. Neka se na njemu kote otrovne guje.

Četvrti član. – Propovijedanje nevinosti je javno podsticanje na protiv-prirodu. Prezirati polni život, kaljati ga sa pojmom „nečistog“, jeste istinski grijeh prema svetom duhu života.

Peti član. – Jestli za jednim stolom sa sveštenikom nije dozvoljeno; čineći to, baca se kletva na časno društvo. Sveštenik je naš Čandala – on će biti obznanjen, izmoren glađu i prognan u neku vrstu pustinje.

Šesti član – „Sveta“ istorija nazvaće se imenom koje joj odgovara, to jest prokletom istorijom; riječi „bog“, „spasitelj“, „iskupitelj“, „svetac“, koristiće se da bi se osudili, da bi se obilježili zločinci.

Sedmi član. – Ostalo slijedi iz gornjeg.

Svojom kritikom je najbolje pokazao koliko je slabo poznao Bibliju, kao i ostale predmete kojima se u životu bavio, zbog čega je ostao nepriznat kao filolog, istoričar, naučnik i filozof. Jedino je dobio jednodušno priznanje od svih svojih kritičara da je bio fanatični odmetnik. Čak je i sam Niče pripisao sebi istorijsku zaslugu da je rušilac i dinamit. Toliko je bio posvećen svom destruktivnom djelovanju da je na kraju i sam sebe urušio svojom destruktivnom životnom filozofijom. Iako je iz sveg srca želio da ubije Boga, na kraju je jedino uspio da ubije sebe. Dok ljudi poput njega gube razum, izvršavaju samoubistvo ili nešto tome slično, iskreni hrišćani umiru sa osmijehom na licu, jer imaju nadu u vječni život. Nažalost, Niče je sve svoje nade polagao jedino u sebe, u svog natčovjeka, koji nije uspio da izdrži praktični dio njegove životne filozofije. Iako je većinu svog života sažaljevaao svog umrlog oca, ipak je na kraju zaslužio veće sažaljenje od njega. Dok je njegov otac umirao sa vjerom u Boga, Niče je umirao bez onoga što karakteriše svako ljudsko biće, a to je razum. Takođe, njegov otac je

živio u nadi da ide na bolje mjesto, dok je Ničeova ličnost bila izgubljena za čitavu vječnost.

Da bi stvari o ideološkim stavovima Ničea bile jasnije, nalazimo da su učenjima savremenog satanizma veoma doprinijela dva istaknuta lika: Fridrih Niče i Alister Krouli. Iz svega što je poznato o Ničeu, bilo bi grubo kazati da je on bio satanista sa predumišljajem, već prije neozbiljan čovjek koji je odbijao da se suoči sa realnošću. Njegovo životno djelo samo je još jedna potvrda Hristove izjave: „Ko nije sa mnom – protiv mene je. I ko sa mnom ne skuplja – rasipa.“ (Matej 12:30)

Ko je bio Zaratustra – Ničev junak?

Zaratustra je bio osnivač zoroastrizma, koji je u svom kasnijem razvitku bio nazvan mitraizam. Zoroastrizam je postao državna religija Persije. Sa svojom zavodljivom filozofijom, božanstvima povezanim zanimljivim fantazijama sa kretanjem zvijezda i planeta, svojim svetim knjigama, opčinjavajućom muzikom, intrigantnim misterijama, svetim danima i hijerarhijom u bijelim haljinama, mitraizam je vladao nad Partiom i persijskim carstvom mnogo vjekova do osvajanja od strane muhamedanizma 636. godine.

Istoričari su zadivljeni izvanrednom sličnošću između biblijske religije i krasnih misterija sa iranskih visoravni. Dok su ovi pisci podijeljeni po pitanju činjenica koje se tiču Zaratustre, predstavimo snažan dokaz da bismo pokazali da se on, kao i druge izvjesne svjetske religijske varalice, pojavljuje na stranicama prošlosti kao falsifikator Starog Zavjeta uopšteno a naročito plodnih vizija koje su dodijeljene proroku Danilu. Čitaoca će zainteresovati izjave koje su sada ponuđene.

Obrazovani Praidu jasno govori o Zaratustrinim aktivnostima, kao podređenim proroku Danilu koji je bio premijer i vavilonskog i persijskog carstva. Nakon rasprave o različitim teorijama površnih pisaca po pitanju ovog persijskog religijskog mistika, on piše:

„Ali istočnjački pisci, koji bi trebali najbolje znati, svi se jednoglasno slažu da je postojao samo jedan Zerdušt ili Zaratustra; i da je on cvjetao u periodu u kojem je Darije Histap bio car Persije... stoga mora biti da je ovaj varalica služio pod Danilom... I, bez sumnje, njegovo viđenje tog velikog, dobrog i mudrog čovjeka kako dostiže takvu

visinu i dostojanstvo u carstvu, budući pravi Božji prorok, bilo je ono što je postavilo ovog lukavog bijednika na mjesto lažnog... Sve to jasno pokazuje da je autor ove doktrine (zoroastrizma) bio dobro upoznat sa svetim spisima jevrejske religije iz kojih je očigledno sve preuzeto; jedino se lukavi prevarant pobrinuo da je odjene u takav stil i oblik koji će se najbolje slagati sa tom starom religijom Miđana i Persijanaca, koju je nakalemio na nju.“

Postoji kolekcija „svetih“ knjiga – spisi sastavljeni od strane Zaratuštre – koji su nazvani Avramova knjiga. Ista pravila u vezi mesa, čistog i nečistog, pronađena su isto onako kako ih je dao Mojsije. Postoji zapovijest o davanju desetka, rukopoloženju prvosveštenika nad svima i napomene o Josifu, Mojsiju i Solomonu na isti način na koji su predstavljene u Starom Zavjetu. Zaratuštra je takođe mrzio idolatriju.

Isto kao što su Jevreji imali vidljivu slavu Šekine, koja ukazuje na Božje prisustvo u Hramu, tako je Zaratuštra učio svoje sveštenike da gledaju u sunce i u sveti plamen u plamenim hramovima, prebivalištu njihovog vrhovnog boga. Zaratuštra je takođe osnovao sveštenstvo slično jevrejskom.

U većim plamenim hramovima sveštenici su gledali u štafete i održavali sveti plamen tokom dvadeset i četiri časa na dan. I druidi iz paganske Irske i vestalke iz paganskog Rima, zavjetovavši se na vječno djevičanstvo, neprestano su održavale svete hramske plamenove tokom vjekova.

Zaratuštra je prikazivanje svoje religije uredio tako da je ista bila praćena sa raskoši i šarenilom. Sveštenici su bili ukrašeni dugom, belom odjećom i imali su visoke, šiljate kape na glavama. Marširali su u povorci na određene dane svečanih okupljanja. Učinjeno je sve da njihove službe budu upečatljive.

Povezivanjem sezonskih svetkovina svog kulta sa planetama i zvijezdama, zoroastrizam je otvorio sigurnije polje za nalete špekulacija nego legende starijih mitologija. To je bila prevashodno religija obožavanja sunca. „Sveti dan“ boga sunca je nedjelja. Da bi uzdigli svetkovanje nedjelje, magovi, ili persijski mudraci, naučavali su da su pet planeta, sve koje su bile poznate u njihovo vrijeme, zajedno sa suncem i mjesecom, bile božanstva. Svakom od tih sedam nebeskih tijela bio je posvećen po jedan dan u sedmici. Tako je nedjelja bila

posvećena Mitri, ili suncu, najvećem od svih bogova zoroastrizma.

Njihova krštenička služba, koja se zvala „tavrobolijum“, bila je primjer odvratnih mitraističkih obreda. Učenik bi legao go na pod donje odaje čiji krov je bila rešetka. U gornjoj odaji zaklao bi se bik, i krv bi se kroz rešetku slivala na kandidata koji se nalazi ispod. Bilo je prisutno i upražnjavanje incesta. Pošto je za Mitru rečeno da je bio rođen na ovaj način, ova odvratna praksa nastavila se vjekovima. Kao dodatak persijskim žrtvama koristili bi se prilozima, kao što je prolivanje ulja, meda ili mlijeka na zemlju. Kako su sledbenici u kultu mitraizma napredovali naviše kroz sedam faza ili stepena, zahtijevana su mnoga čišćenja i šibanja bičem.

Zaratustrine doktrine bile su dobro poznate Gautami „Budi“ kao i iniciranim hindustima, iako su oni ovo znanje manje-više krili od naroda. Budistička reforma zasnivala se na zoroastrijskim doktrinama. Grčki Pitagora slijedio je Zaratustru. Pošto je konfučijanizam u Kini u svojoj bliskoj sličnosti sa budizmom očigledno slijedio starozavjetna učenja i bio sličan Pitagorinoj filozofiji, mogu se pronaći slaganja između ove tri religije. Njihove razlike su uglavnom u naglašavanju. Indijski Buda naglašava svijet koji će doći; kineski Konfučije religiju doma i države; a grčki Pitagora um i dušu. Prvo je bilo panteističko, drugo nacionalističko a treće spiritističko. Na ovaj način su ove religijske vođe uticale na narode i uhvatile ih u njihovoj očaranosti lažnim primjenama božanskih otkrivenja.¹

Kao što se može zapaziti iz ovog kraćeg historijata, Zaratustra je bio jedan od najvećih vjerskih falsifikatora u historiji, čije ideje su se proširile po cijelom svijetu i čiji uticaj je i danas itekako prisutan u tradicionalnim religijama (uključujući hrišćanstvo po imenu) i filozofijama. Svijet je mnogo manje mjesto nego što izgleda.

Sada možemo da se vratimo „ocima“ moderne filozofske misli.

Sama činjenica da je Niče bio oduševljen falsifikovanom biblijskom naukom (čije je Zaratustra predstavnik), uz uporno kritikovanje originala, dodatno potvrđuje da je on ustvari imao problem sa Bogom, sa prihvatanjem Božjeg koncepta života.

¹ [Dr Bendžamin Džordž Vilkinson, Pobjedonosna istina.](#)

Sigmund Frojd i „dubinska psihoanaliza“

Rođen je u Frajbergu, u Moravskoj. Obrazovanje je stekao u Beču, gdje je studirao medicinu. U Parizu je studirao kod Šarkoa, 1885-1886. Do psihoanalize ga je dovelo istraživanje posledica hipnoze na histeriju, koje je objavio zajedno sa Brojerom 1895.

Primarno zainteresovan za psihološku terapiju, Frojd je morao da razvije hipotezu o ljudskoj prirodi (ta se hipoteza sada naziva dubinskom psihologijom), pomoću koje bi mogao da izvede svoju terapiju. U svojim kasnijim spisima, on je razvio implikacije ove hipoteze. U čovjekovoj psihološkoj strukturi razlikovao je tri činioca: Id, Ego i Superego. Ovi činiooci, uz pojmove nesvjesnog (cenzura, represija, sublimacija), i hipoteze o ulozi seksualnosti u ljudskom životu, čine okvir njegovog gledišta.

Ego je centar racionalne svjesnosti i efektivne djelatnosti. Superego je destilat pritisaka i zahtjeva društva, i ono je izvor moralnih propisa i uputstava. Id je izvor pritanja libida u psihu. Pošto je ta energija po svojoj prirodi seksualna, ego je, takoreći, uhvaćen između pritisaka ida i superega. U toj situaciji, ego traži način da ove različite pritiske dovede u harmoniju, pa zadovoljava jedne, a odbacuje druge.

Kada je zahtjev ida u prevelikom sukobu sa superegom, ego i superego će ga se otarasiti potiskujući njegov sadržaj u nesvjesni dio psihe. Taj represivni čin je nazvan cenzurom. Iako proširuje pojam psihe tako da pored svjesnog u njega uključuje i nesvesne sadržaje, Frojd je ostao pristalica empirizma, i insistira na tome da je svaki nesvesni sadržaj nekada bio svjestan i da je u psihu ušao preko iskustva.

Pošto potisnuti sadržaji zadržavaju svoju efikasnost, oni utiču na naš svjesni život na razne skrivene načine. Tako se izvor kreativnosti u svim poljima objašnjava pomoću sublimacije ovog skladišta energije u prihvatljive i plodne kanale. Neuroza se javlja kad normalni kanal represija-sublimacija iz nekog razloga ne funkcioniše kako treba. U toj situaciji, povratak u normalnost može se postići pomoću psihoanalize. Psihoanaliza je proces ispitivanja nesvjesnog koji vodi analitičar koji stimuliše sjećanje i koristi fragmente snova da bi obnovio i razumio problematični sadržaj koji je izazvao blokadu. Pretpostavka je da nezgodni sadržaj, kada se jednom sintetiše u svijesti, gubi svoju moć da ometa normalno funkcionisanje psihe.

Najčešće potiskivani jesu oni sadržaji koji se koncentrišu oko incestuoznih odnosa, pogotovo u Edipovom i Elektrinom kompleksu (želji sina za majkom, i kćeri za ocem).

Jedno od sredstava da se izbjegnu i individualna neuroza i zrelost jeste upražnjavanje religije. Religija je projekcija oca s njegovim zabranama i naređenjima u kosmičke dimenzije. Kroz religiju odrasli postižu sigurnost djetinjstva, i produžavaju svoju infantilnost kroz čitav život. Hvatanjem za neku iluziju, učestvovanjem u masovnoj neurozi, često se može izbjeći individualna neuroza.

Frojd je kao zdravu i zrelu ličnost vidio onog ko je sposoban da ujedini sledeće tri stvari: ljubav, posao i uživanje, odnosno ko umije da vodi aktivan život i da uživa u njemu. Zbog toga se zrelost, prema njemu, postiže zamjenjivanjem lagodnosti i nelagodnosti svih naših iluzija principom realnosti i principom zadovoljstva (čija je paradigma seksualni užitak) kao ciljevima života.

Posmatrajući Eros, ili zadovoljstvo, kao životni instinkt, Frojd mu je suprotstavio Tanatos, instinkt smrti. Govoreći na mitološki način, on je bio spreman da ljudsku istoriju posmatra kao rezultat borbe ova dva principa, jer u zavisnosti od toga koji od njih prevlada, čovjek odlučuje da živi ili umre.

Sigmund Frojd je glavni predstavnik psihoanalize. On je iznio teoriju po kojoj je čovjek nesvesno biće, bez mogućnosti slobodnog odlučivanja, ne može donositi racionalne odluke, pa čak ni vladati samim sobom.

Frojd dijeli ličnost, tj. ljudski um na 3 nivoa: nesvesno, predsvjesno i svjesno. Nesvesno je za njega najvažnije. Područje nesvesnog je najveće i do njega možemo doći samo uz pomoć drugih. To je mnoštvo sadržaja koji nas mogu jako uznemiravati. Ono sadrži sve ono negativno u životu i predstavlja opasnost, jer ne miruje nego se želi probiti u svjesno i tako u nama stvara napetost. Te misli, sjećanja ili porivi toliko su uznemiravajući (pod neke od uznemirujućih nesvesnih tema spadaju incest, mržnja prema braći i sestrama, roditeljima, supružnicima ili sjećanja na traume iz djetinjstva) da bi svijest o njima dovela do osjećaja anksioznosti.

Zadatak psihoanalize je da uđe u nesvesno, da vidi što se događa, da izbaci to u svjesno i da riješi problem. Frojd iznosi 8 situacija koje su pogodne za analizu nesvesnog, među kojima su hipnoza,

slobodna asocijacija (osoba govori sve što joj padne na pamet), snovi, šale, itd.²

Prisustvo moralno problematičnih teza i okultnog nikako se ne može prividjeti u životu i radu Sigmunda Frojda. Na Frojda je takođe uticao Niče svojom životnom filozofijom. Obojica su isticali ljudske instinkte i nagone. Takođe, obojica su govorili o potiskivanju nagona u nesvjesno ukoliko se isti ne zadovolje.

Frojd je prije svega bio neurotična ličnost, koji je cjelokupnu teoriju izgradio na vlastitim problemima. Edipov kompleks je npr. otkrio na sebi, što ukazuje na njegov bolestan odnos sa majkom, a ujedno i sa ocem. Edipov kompleks se najčešće javlja kod dominantnih majki i odsutnih očeva, zbog čega se stvara bolesna veza između majke i sina. Problem je nastao onda kada je Frojd uveo ovakav patološki odnos kod normalnih ljudi, jer ga je generalizovao na cjelokupnu ljudsku populaciju. Čak i kad bi pokušali da se suprotstavimo njegovoj teoriji, on bi uvijek mogao da nas sačeka sledećom izjavom da mi ne možemo znati za taj konflikt, jer se on nalazi u našem nesvjesnom. Svojim sugestivnim metodama na kraju bi uspio svakog svog pacijenta da ubijedi da zaista posjeduje takav konflikt, jer kod njega dolaze labilni ljudi koji u njemu vide spas. Ako bi Frojd bio zaista u pravu da je većina stvari u našem nesvjesnom, šta bi tada bilo mjerilo naše realnosti i ko bi uopšte bio mjerodavan da razluči realnost od naše uobrazilje kad svi ljudi pate od istih problema, pa čak i školovani psihoanalitičari? Onda bi vas on ubjeđivao kako su svi ti školovani ljudi prošli kroz izvjesnu samoedukaciju kako bi se izbjegli spomenuti problemi, ali ko nam ponovo garantuje da je ta njihova edukacija uopšte validna? Zar nju nije sprovodio ponovo taj isti čovjek koji pati od vlastitih problema? Možda nijeste znali, ali neurotični Frojd je sprovodio vlastitu psihoanalizu nad samim sobom. Bilježio je vlastite snove i sam ih je tumačio. Zar u svemu tome nije bilo mnogo više subjektivnosti od objektivne realnosti? Možda je najopasniji sledeći zaključak koji nužno slijedi iz njegove teorije: Ako je većinski dio u našem nesvjesnom, onda ne postoji odgovornost za naše loše postupke. Tada niko nije kriv, a niko nije ni prav. Sve je dozvoljeno i sve dolazi u obzir. Zbog toga su svi ateisti okrenuli leđa Bogu. Žele da imaju svu

² [Wikipedia: Sigmund Frojd.](#)

potrebnu slobodu i da nikome ne polažu račune za vlastite postupke. Zato Darwin, Niče i ostala kompanija naglašavaju „princip jačeg“, jer su svi oni sebe svrstavali u upravo te redove „superiornijih ljudi“, koji treba da zavladaju nad slabijom manjinom. Upravo zbog toga im je smetao Bog, zbog čega su željeli svim sredstvima da ga uklone da bi čovjek bio glavni i slobodan da sprovodi najveće priljavštine svog uma u djelo.

U zaključku

Kao da se vjekovima iznova potvrđuje pravilo da su u najvećoj opasnosti ljudi koji hoće da znaju i koji teže intelektualizmu, a koji su pri tom „otvoreni za sve“. U otporu i borbi protiv „konzervativizma“ mnogi ljudi postaju previše otvoreni i tu počinje njihovo posrnuće, jer onome ko je otvoren za sve i loše stvari postaju lako prihvatljive. U običnom narodu to je banalizovano u maksimi „proživjeti život“. Na filozofskom nivou u pitanju je spinozičko-panteistički model otvorenosti po kojem zlo objektivno ne postoji, već je zlo ono čemu mi pripišemo tu karakteristiku. Međutim, ta ideja je potpuno pogrešna, što sile tame dobro znaju, i onda podstiču čovjeka da bude „slobodnjak“, a kad to neko zaista postane u praksi, sve opcije zastranjivanja u bilo kom pogrešnom smjeru su otvorene. Odbijanjem da se upozna sa Bogom, čovjek se neminovno upoznaje sa zlom i priklanja se zlu, bez obzira šta mislio o sebi i bez obzira šta drugi mislili o njemu. Tada se takve osobe „slučajno pronadu“ sa sličnima i zajedno padaju još dublje pod kontrolu demona, jer se međusobno podržavaju u nebulozama i ispraznostima. Očito, osobe koje teže nauci i intelektualizmu bez vjere mnogo su interesantniji plijen za demone od drugih, jer demoni znaju da su ti ljudi potencijal za promociju satanizma. „Marketinški doprinos“ od strane demona u tim nesrećnim pričama sastoji su u davanju harizme, moći zavođenja i obraćanja i svjetske slave (nekad i posthumno). Interesantno je da svijet nikako ne odbacuje ideje i učenje takvih ljudi, čak ni kad se na svaki način pokažu i dokažu pogrešnima, uključujući posledice po društvo. Svijet im se divi i naziva ih „onima koji pomjeraju granice“.

U suštini, svi pokreti i učenja lansirani u XIX vijeku ili ranije na krilima racionalizma, humanizma i prosvetiteljstva, bilo filozofski, politički ili (pseudo)naučni, imali su jedan zajednički imenitelj: obaranje i

negiranje paradigme koju otkriva i postavlja Biblija – stvaranje, pad u grijeh, potrebu čovjeka za pomirenjem sa Bogom i Plan spasenja. Ideje su „pozajmljivali“, tačnije rečeno ponovo oživljavali, iz različitih paganskih filozofija (posebno grčke), misticizma i devijantnih sklonosti pale ljudske prirode.

Sa ove vremenske distance, prepoznajući suštinu i karakteristične „simptome“ velike borbe između Hrista i Sotone, između dva koncepta, od kojih drugi crpi snagu u mješavini dobra i zla, istine i zablude, možemo ustanoviti ko su Četiri jahača ateizma i nihilizma, ubrzavača dekadencije savremenog društva: Darwin, Marks, Niče i Frojd.

Koautori:

Jelena Grubović
Vanja Marinović
Pavle Simović